

JĘZYK
I KOMUNIKOWANIE SIĘ
W BIEGU ŻYCIA

Stanisław Milewski

JĘZYK
I KOMUNIKOWANIE SIĘ
W BIEGU ŻYCIA

PERSPEKTYWA
LOGOPEDYCZNA I LINGWISTYCZNA

Księga jubileuszowa dedykowana
Profesorowi Stanisławowi Milewskiemu

pod redakcją
Barbary Kamińskiej i Katarzyny Kaczorowskiej-Bray

WYDAWNICTWO
UNIwersytetu GDAŃSKIEGO
GDAŃSK 2024

Recenzent
prof. dr hab. lek. med. Waldemar Tłokiński

Redaktor Wydawnictwa
Aneta Lica

Projekt okładki i stron tytułowych
Andrzej Taranek

Skład i łamanie
Mariusz Szewczyk

Publikacja sfinansowana ze środków
Prorektora ds. Badań Naukowych Uniwersytetu Gdańskiego,
Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego,
Instytutu Logopedii Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Gdańskiego

© Copyright by Uniwersytet Gdański, 2024
Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego

ISBN 978-83-8206-644-9

Wydawnictwo Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 11 37, tel. kom. +48 725 991 206
e-mail: wydawnictwo@ug.edu.pl
wydawnictwo.ug.edu.pl

Księgarnia internetowa: wydawnictwo.ug.edu.pl/sklep/

Druk i oprawa
Zakład Poligrafii Uniwersytetu Gdańskiego
ul. Armii Krajowej 119/121, 81-824 Sopot
tel. +48 58 523 14 49

Spis treści

Wstęp	9
Życie naukowe i dokonania Profesora Doktora Habilitowanego Stanisława Milewskiego	15
Bibliografia prac dra hab. Stanisława Milewskiego, prof. UG	21

Część I

<i>Stanisław Grabias</i> Dialog w diagnozie i terapii logopedycznej	35
<i>Edward Łuczyński</i> Gramatyczność / niegramatyczność w kontekście diagnozy logopedycznej	49
<i>Jolanta Panasiuk</i> Współczesna logopedia wobec ludzkiej neuroróżnorodności	63
<i>Mirosław Michalik</i> Prezentystyczna a anagnostyczna (eternalistyczna) perspektywa refleksji logopedycznej – przyczynek	87

Część II

<i>Maria Kielar-Turska</i> Stereotyp komunikowania się dorosłego z małym dzieckiem	103
<i>Józef Porayski-Pomsta, Jakub Skrzek</i> Dziecięce akty mowy: teoria aktów mowy i jej zastosowanie w opisie rozwoju mowy dziecka i postępowaniu logopedycznym	119
<i>Jagoda Cieszyńska-Rożek</i> Zabawa – diagnoza i stymulacja rozwoju mowy	137
<i>Marta Korendo</i> Wczesna stymulacja poznawcza dzieci przedwcześnie urodzonych	151

Marta Wysocka

Cechy prozodyczne w mowie dorosłych kierowanej do dzieci i ich wpływ na kształtowanie się sprawności językowych i komunikacyjnych w ontogenezie . . . 161

Anita Lorenc, Katarzyna Klessa

Samogłoski polskie w mowie neutralnej oraz kierowanej do niemowląt i dzieci. Rejestracja danych i wybrane obserwacje z analiz akustycznych i badania za pomocą artykulografii elektromagnetycznej (EMA) 173

Danuta Pluta-Wojciechowska

Wprowadzenie do rozważań o nazwach nienormatywnych cech fonetycznych na przykładzie nienormatywnej realizacji fonemu /l/ 207

Zbigniew Tarkowski, Monika Wójcik

Samoistny opóźniony rozwój mowy. Przegląd badań 219

Maria Faściszewska, Ewa Czaplewska

Wspomaganie i usprawnianie percepcji słuchowej u dzieci z rozwojowym zaburzeniem językowym (DLD) 233

Magdalena Knapęk

Oczekiwania rodziców wobec logopedy – przeżywanie diagnozy opóźnionego rozwoju mowy przez rodziców dzieci z zaburzeniami językowymi o nieznannej etiologii. Badanie fenomenologiczne 247

Katarzyna Kaczorowska-Bray

Możliwości komunikacyjne osób z zespołem kruchego chromosomu X 267

Anna Walencik-Topilko, Agnieszka Banaszkiewicz

Ćwiczenia logorytmiczne w terapii logopedycznej nosowania otwartego pacjentów z mową rozszczepową 279

Tomasz Woźniak

Zdezorganizowany typ schizofazji na podstawie analizy tekstów schizofatycznych . . 293

Emilia J. Sitek, Aneta Domagała, Klaudia Kluj-Kozłowska

Wariant językowy postępującego porażenia ponadjądrowego – charakterystyka kliniczna 313

Alina Maciejewska

Zmysłowe opisywanie świata w tekstach seniorów 329

Część III

Ewa Binkuńska

Naruszenia realizacji grup spółgłoskowych przez dzieci w wieku przedszkolnym . . . 345

*Małgorzata Rocławska-Daniluk*Problemy z syntetyzowaniem wyrazów z fonemów u dzieci kończących
edukację przedszkolną 375*Jakub Solecki*O sposobach klasyfikowania błędów ortograficznych
w języku polskim oraz angielskim 389*Zenon Lica, Aneta Lica*Językowo-kulturowy obraz części ciała ludzkiego (brzuch, plecy i ich elementy)
utrwalony w nazwiskach niemieckich i polskich 413*Barbara Kamińska*Tempo i intonacja czytania w radiowych i telewizyjnych
serwisach informacyjnych 423